

DOOR FRANK REKERS

Frank Rekers, frankr@4human4u.nl (trainer, mental coach en medemens) is eigenaar van 4Human; 4Human helpt mensen, teams en organisaties bij vernieuwing- en motivatietrajecten. www.4human4u.nl

AFRICAN LEADERSHIP

Onlangs was ik in Zuid-Afrika en ben ik met de EVD (agentschap van het ministerie van Economische Zaken) op een HRM handelsmissie geweest in dit fantastische en bijzondere land.

Zuid-Afrika heeft de afgelopen 12 jaar een periode van transformatie ondergaan om de natie te herbouwen en concurrentievermogen binnen bedrijven te verzekeren, waarbij het arbeidsprofiel en de aard van personeelsmanagement binnen bedrijven structureel is veranderd. Een belangrijke factor die de economische groei in Zuid-Afrika remt is het gebrek aan vaardigheden en mentaliteit onder de arbeidskrachten. Zo heb ik er een callcenter bezocht en er blijkt een ziekteverzuim te zijn van 30% in die dagen nadat het salaris is uitbetaald. Er wordt nog sterk geleefd en gehandeld vanuit een eerste primaire levensbehoefte. Het land en de mensen doen zich hiermee enorm tekort. Er valt nog veel te doen op de gebieden van mindset, motivatie, inspiratie en mentaliteit. En daar kunnen wij Zuid-Afrika zaken in aanreiken.

Sinds de afschaffing van de apartheid heeft het begrip "leiderschap" de volle aandacht. Het wordt er vanuit vele invalshoeken bekeken. Leiderschap bestaat in Zuid-Afrika uit de basis maatstaven: respecteer het leven, respecteer mensen en respecteer culturen. Leiderschap bestaat uit integriteit, vertrouwen en respect. Ze praten er niet alleen over. Ze zijn alleen maar bezig met implementeren, doen, doen en nog eens doen! Leiderschap in Zuid-Afrika gaat gepaard met het idee dat je een leven lang leert: Long Life Learning.

Er wordt in een razend tempo nieuwe huizen gebouwd zodat over enkele jaren geen mensen meer in krottenwijken wonen. Ze maken een gigantische ontwikkeling door en stilstand is achteruitgang. Op billboards vind je niet alleen reclame maar ook inspirerende teksten en slogans die power geven, gelinkt aan het leven en het werk. In de boekhandel vind je meer tijdschriften en boeken over HR, strategy, leiderschap, persoonlijke ontwikkeling etc. dan in welke Nederlandse boekhandel dan ook.

Zo had ik een ontmoeting met Mr. Eric Mafuna (Chairman of African Leadership Group). Deze leiderschapsgoeroe heeft veel onderzoek gedaan. 90% van de Zuid-Afrikaanse problemen zijn de gevolgen van arm leiderschap, slecht leiderschap of een tekort aan leiderschap. Door

de apartheid heeft leiderschap onder zwarten zich nooit kunnen ontwikkelen. Hij was dan ook verbaasd dat er in Amerika een zwarte organisatie bestond met een Afrikaanse naam die al 150 jaar succesvol functioneert. Ouder dus dan het ANC. Ook constateerde hij dat in de persoon Nelson Mandela er een perfect voorbeeld is van succesvol leiderschap. Het geheim van Mandela's succes komt voor uit de paradox, hoe manage je de paradox! Mandela's stijl van leiderschap is dat hij samenwerkt met andere leiders. Het is een unieke vorm waarin de mix om verschillende uiteenlopende culturen (Indian, Jewish, black American) gezamenlijk voorwaarts te laten kijken, genoemd "Constellational Leadership!". De slotconclusie van Eric Mafuna is dan ook dat de 21e eeuw de Afrikaanse eeuw zal worden. De geboorte van deze leiderschapstijl ligt in Zuid-Afrika.

Zijn missie om deze vorm van leiderschap te prediken gaat me aan het hart en voelt als zeer herkenbaar. In Nederland zie ik continu verschillen, vaak met een culturele achtergrond. En we handelen daarom vaak anders dan we zouden willen. In Zuid-Afrika hebben de zwarten de blanken onvoorwaardelijk vergeven. Ze denken voorwaarts. Het verleden wordt er niet als excuus gebruikt. They will move on! Ik zal het maar niet over onze fiets en de Duitsers hebben, ergens 60 jaar geleden. Duidelijk is voor mij geworden dat een land als Zuid-Afrika ons op het gebied van leiderschap nog veel kan aanreiken.

Nelson Mandela: "Onze diepste angst is niet dat we ontoereikend zijn. Onze diepste angst is dat we oneindig machtig zijn". Inaugurale rede 1994.

